

# PROGRAM REWITALIZACJI GMINY BONIEWO NA LATA 2017-2023



DIAGNOZA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA GMINY  
GŁÓWNE PROBLEMY SPOŁECZNO-GOSPODARCZE

*BONIEWO 2017*

## DEFINICJE

(na podstawie ustawy o rewitalizacji oraz „Zasad programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych ... - zał nr 10 do SZOOP RPO WK-P 2014-2020)

1) **Interesariusze rewitalizacji** – to w szczególności: mieszkańcy obszaru rewitalizacji; właściciele, użytkownicy wieczystości nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze; podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą, społeczną, jednostki samorządu terytorialnego, organy władzy publicznej.

2) **Rewitalizacja** – stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji.

3) **Stan kryzysowy** – stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

a) gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw)

b) środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska);

c) przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych);

d) technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska). Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki

rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całej gminy.

4) **Obszar zdegradowany** – obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia stanu kryzysowego na każdym z podobszarów.

5) **Obszar rewitalizacji** – obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w pkt 3, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych (tzw **przestrzeń zdegradowana**) takich jak tereny przemysłowe (w tym portowe i po wydobywcze), powojenne lub po kolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

6) **Przestrzeń zdegradowana** – to obecnie nieużytkowane tereny i obiekty, na których realizowano działalności: przemysłowe, wojskowe, eksploatację kopalin, transportowe, rolnicze, infrastruktury komunalnej (związanej z gospodarką wodno-ściekową, odpadami, zaopatrzeniem w energię). Specyficznym rodzajem „przestrzeni zdegradowanych” są także tereny i obiekty, w których rozpoczęto realizację zagospodarowania i jej nie zakończono – formalnie nie doszło więc do rozpoczęcia działalności, ale teren jest zajęty przez nieużytkowane obiekty. W szczególności do „przestrzeni zdegradowanych” należy zaliczyć: budynki (także budynki towarzyszące zasadniczej funkcji – np. w przypadku terenów przemysłowych lub gospodarstw rolnych także budynki zajmowane przez administrację, bazy pojazdów, itp.), place manewrowe, place składowe, tereny obsługi komunikacyjnej, tereny wyrobisk, tereny składowisk, budynki dworcowe, urządzenia stacyjne, rampy załadownicze, obiekty magazynowo-składowe (przy terenach przemysłowych, rolnych lub komunikacyjnych).

Do kategorii przestrzeni zdegradowanych zalicza się także tereny i urządzenia infrastruktury technicznej służącej obsłudze ww. terenów, jeśli są z nimi integralnie związane (to znaczy po zaprzestaniu zasadniczej działalności nie zostały zaadaptowane na inne cele) – np. zakładowe ujęcia

wody, oczyszczalnie ścieków, przepompownie ścieków, składowiska odpadów, urządzenia zasilania w energię, w tym w energię elektryczną, stacje redukcyjne gazu, itp.

Do kategorii przestrzeni zdegradowanych związanych z pełnionymi wcześniej działalnościami rolniczymi nie zalicza się użytków rolnych, a jedynie tereny zajmowane przez zabudowę (w tym służącą hodowli), zagospodarowanie towarzyszące i infrastrukturę obsługi tych terenów.

7) **Program rewitalizacji** – uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm.) lub art. 14 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

8) **Projekt rewitalizacyjny** – projekt w rozumieniu art. 2 pkt 18 ustawy wdrożeniowej, wynikający z programu rewitalizacji, tj. zaplanowany w programie rewitalizacji i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów, albo logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji. Wynikanie projektu rewitalizacyjnego z programu rewitalizacji oznacza, zatem albo wskazanie (wymienienie) go wprost w programie rewitalizacji albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych, uzupełniających rodzajów działań rewitalizacyjnych.

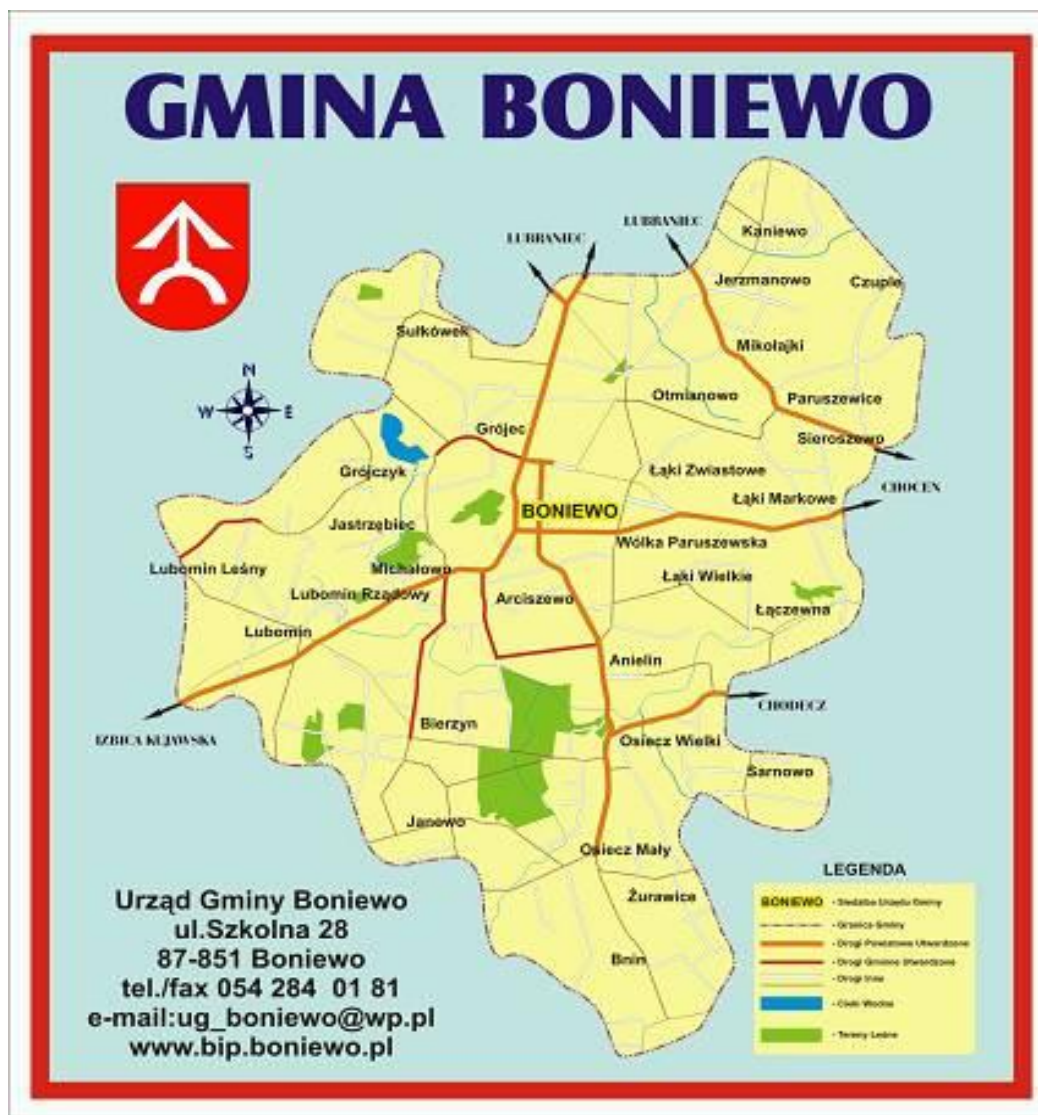
9) **Przedsięwzięcie rewitalizacyjne** – projekt lub grupa projektów i innych działań, w szczególności o charakterze społecznym, gospodarczym, urbanistycznym, budowlanym, środowiskowym, konserwatorskim, edukacyjnym, naukowym, zdrowotnym lub kulturalnym, zawartym lub wynikającym z programu rewitalizacji oraz logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji.

## ANALIZA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA GMINY BONIEWO

### **I. Położenie geograficzne i podział administracyjny**

Gmina Boniewo położona w województwie kujawsko-pomorskim, w powiecie włocławskim. Administracyjnie obszar podzielony jest na 20 sołectw. Sołectwa Gminy Boniewo to: Anielin, Arciszewo, Bierzyn, Boniewo, Grójec, Grójczyk, Jerzmanowo, Lubomin Leśny, Lubomin Rządowy, Lubomin, Łąki Markowe, Łąki Wielkie, Osiecz Mały, Osiecz Wielki, Otmianowo, Sarnowo, Sieroszewo, Sułkówka, Wólka Paruszeńska, Żurawice. Geograficznie i przestrzennie gmina znajduje się na terenie Pojezierza Wielkopolskiego.

#### **Rys. Mapa Gmina Boniewo**



Źródło danych: Urząd Gminy Boniewo

## SFERA SPOŁECZNA

### I. Demografia

Według danych Urzędu Gminy Boniewo, na terenie Gminy zamieszkuje 3 498 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2016 roku).

**Tabela 1. Liczba mieszkańców w Gminie Boniewo w latach 2012-2016 wg wieku (stan na 31 grudnia 2016 r.)**

| Lata                      | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 |
|---------------------------|------|------|------|------|------|
| <b>Liczba mieszkańców</b> |      |      |      |      |      |
| ogółem                    | 3546 | 3508 | 3502 | 3484 | 3498 |
| <b>Wiek 0-2</b>           |      |      |      |      |      |
| ogółem                    | 71   | 70   | 74   | 65   | 62   |
| <b>Wiek 3-6</b>           |      |      |      |      |      |
| ogółem                    | 180  | 171  | 160  | 151  | 143  |

| Wiek 7-18                                     |          |          |          |          |          |
|-----------------------------------------------|----------|----------|----------|----------|----------|
| ogółem                                        | 502      | 501      | 490      | 481      | 477      |
| Wiek 19-60 kobiety, 19-65 mężczyźni           |          |          |          |          |          |
| ogółem                                        | K - 1110 | K - 951  | K - 928  | K - 918  | K - 916  |
|                                               | M - 1180 | M - 1197 | M - 1206 | M - 1113 | M - 1154 |
| Wiek powyżej 60 kobiety, powyżej 65 mężczyźni |          |          |          |          |          |
| ogółem                                        | K -323   | K -394   | K -423   | K -401   | K -445   |
|                                               | M -208   | M -198   | M -215   | M -210   | M -205   |

Źródło danych: dane z Ewidencji Ludności Urzędu Gminy Boniewo

**Tabela 2. Liczba mieszkańców Gminy Boniewo w grupach wiekowych: stan na 31 grudnia 2016 r.**

| Lp | Miejscowość       | Liczba mieszkańców w | Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym | Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym | Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym |
|----|-------------------|----------------------|-----------------------------------------|-------------------------------------------|----------------------------------------------|
|    |                   | 2016                 | 2016                                    | 2016                                      | 2016                                         |
|    | Ogółem Gmina      |                      |                                         |                                           |                                              |
| 1  | Boniewo           | 530                  | 335                                     | 92                                        | 103                                          |
| 2  | Bierzyn           | 199                  | 124                                     | 30                                        | 45                                           |
| 3  | Bnin              | 42                   | 23                                      | 9                                         | 8                                            |
| 4  | Czuple            | 46                   | 24                                      | 11                                        | 11                                           |
| 5  | Grójec            | 122                  | 71                                      | 30                                        | 21                                           |
| 6  | Grójczyk          | 79                   | 44                                      | 14                                        | 21                                           |
| 7  | Jastrzebiec       | 36                   | 21                                      | 5                                         | 10                                           |
| 8  | Jerzmanowo        | 95                   | 56                                      | 24                                        | 15                                           |
| 9  | Janowo            | 57                   | 38                                      | 7                                         | 12                                           |
| 10 | Kaniewo           | 174                  | 121                                     | 28                                        | 27                                           |
| 11 | Lubomin           | 139                  | 79                                      | 32                                        | 28                                           |
| 12 | Lubomin Leśny     | 46                   | 29                                      | 12                                        | 5                                            |
| 13 | Lubomin Rządowy   | 83                   | 54                                      | 13                                        | 16                                           |
| 14 | Łąki Wielkie      | 138                  | 78                                      | 28                                        | 32                                           |
| 15 | Łąki Markowe      | 128                  | 84                                      | 24                                        | 20                                           |
| 16 | Łąki Zwiastowe    | 98                   | 62                                      | 20                                        | 16                                           |
| 17 | Łączewna          | 47                   | 30                                      | 11                                        | 6                                            |
| 18 | Mikołajki         | 59                   | 34                                      | 15                                        | 10                                           |
| 19 | Michałowo         | 14                   | 11                                      | 3                                         | 0                                            |
| 20 | Otmianowo         | 284                  | 174                                     | 50                                        | 60                                           |
| 21 | Osiecz Wielki     | 228                  | 133                                     | 45                                        | 50                                           |
| 22 | Osiecz Mały       | 163                  | 107                                     | 17                                        | 39                                           |
| 23 | Paruszewice       | 27                   | 16                                      | 6                                         | 5                                            |
| 24 | Sarnowo           | 85                   | 47                                      | 23                                        | 15                                           |
| 25 | Sułków            | 118                  | 73                                      | 22                                        | 23                                           |
| 26 | Sieroszewo        | 12                   | 6                                       | 5                                         | 1                                            |
| 27 | Wólka Paruszeńska | 114                  | 72                                      | 12                                        | 30                                           |
| 28 | Żurawice          | 65                   | 41                                      | 12                                        | 12                                           |

|    |           |     |     |    |    |
|----|-----------|-----|-----|----|----|
| 29 | Anielin   | 79  | 52  | 15 | 12 |
| 30 | Arciszewo | 191 | 132 | 36 | 23 |

Źródło danych: dane z Ewidencji Ludności Urzędu Gminy Boniewo

**Tabela 3. Urodzenia i zgony w Gminie Boniewo w latach 2012-2016**

| Lata | Urodzenia | Zgony |
|------|-----------|-------|
| 2012 | 43        | 53    |
| 2013 | 42        | 49    |
| 2014 | 39        | 45    |
| 2015 | 23        | 43    |
| 2016 | 32        | 33    |

Źródło danych: dane z Ewidencji Ludności Urzędu Gminy Boniewo

Według statystyk GUS w porównaniu z rokiem 2005 liczba ludności w gminie w roku 2015 zmalała o ok.1,5%. Udział grupy ludności w wieku przedprodukcyjnym stanowi 19,85 %, grupy ludności w wieku produkcyjnym 60,71%, a w wieku poprodukcyjnym 19,45 %. W perspektywie 10 -letniej dynamika zaludnienia w Gminie Boniewo przedstawia się następująco:

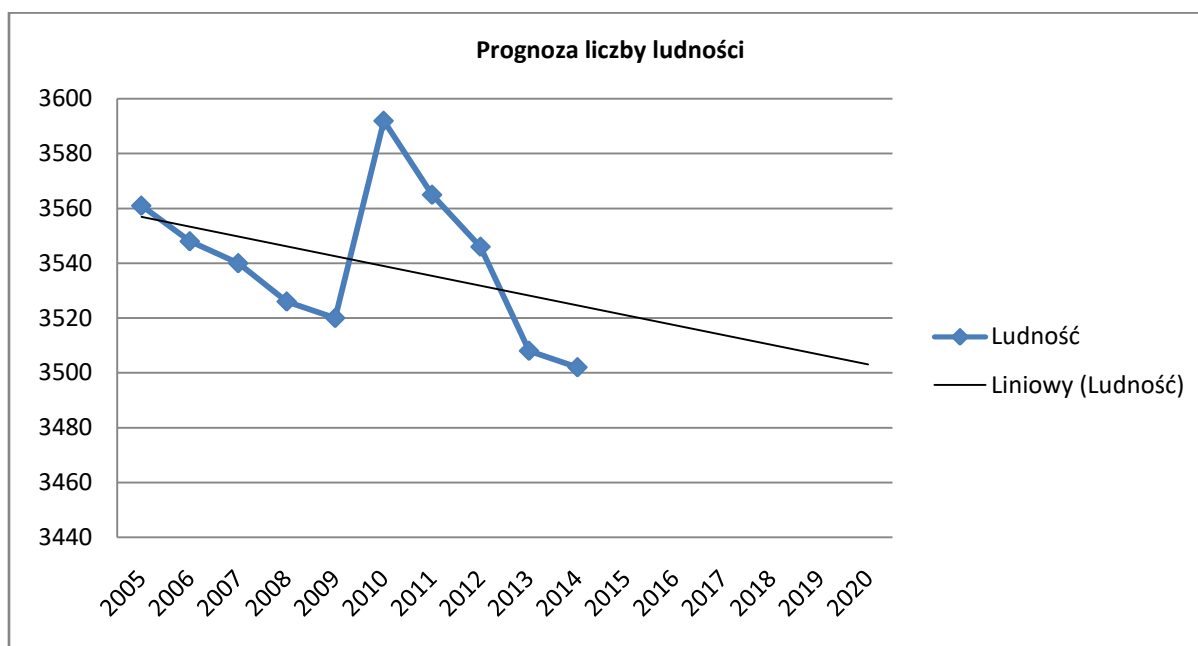
**Tabela 4. Zaludnienie Gminy Boniewo**

| Stan ludności       | 2005 r.               | 2015 r.               |
|---------------------|-----------------------|-----------------------|
| Ludność ogółem      | 3 561 osób            | 3 484 osób            |
| Gęstość zaludnienia | 46os./km <sup>2</sup> | 45os./km <sup>2</sup> |

Źródło danych: dane GUS

Analiza przebiegu procesów demograficznych i danych dotyczących migracji w Gminie Boniewo w latach 2005-2015 pozwala na wskazanie prognozy liczby ludności w Gminie Boniewo

**Rys 2. Prognoza liczby ludności Gminy Boniewo**



Źródło danych: opracowano na podstawie danych GUS 2015 r.

## Bezrobocie

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy stan bezrobocia w okresie ostatnich 5 lat na terenie Gminy Boniewo przedstawia się następująco:

**Tabela 5. Liczba i struktura wiekowa bezrobotnych w Gminie Boniewo**

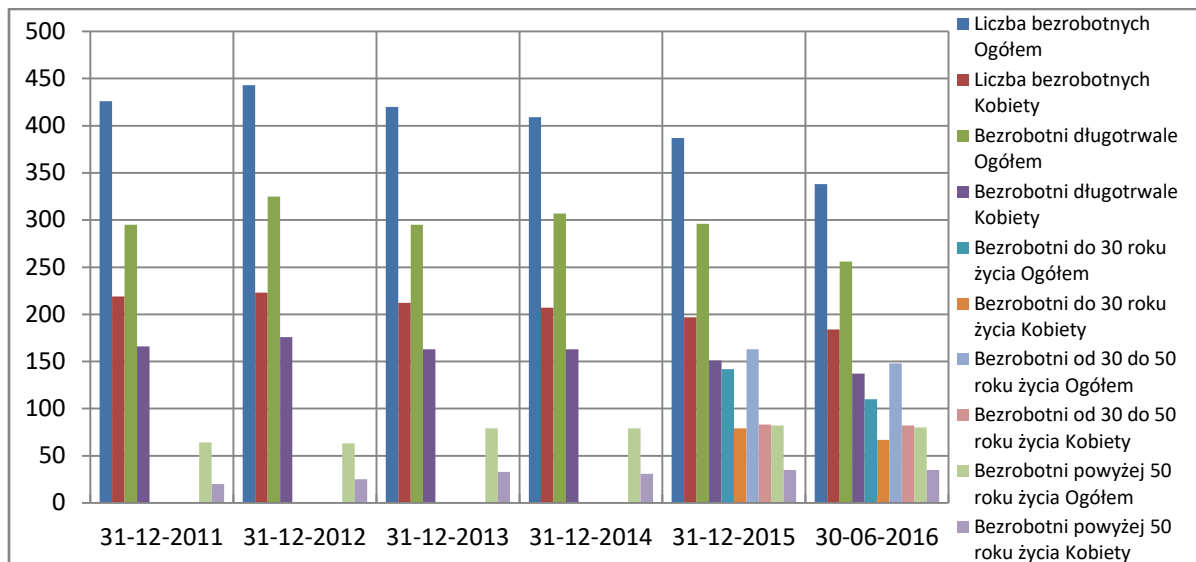
| Stan na:   | Liczba bezrobotnych |         | Bezrobotni długotrwale |         | Bezrobotni do 30 roku życia |         | Bezrobotni od 30 do 50 roku życia |         | Bezrobotni powyżej 50 roku życia |         |
|------------|---------------------|---------|------------------------|---------|-----------------------------|---------|-----------------------------------|---------|----------------------------------|---------|
|            | Ogółem              | Kobiety | Ogółem                 | Kobiety | Ogółem                      | Kobiety | Ogółem                            | Kobiety | Ogółem                           | Kobiety |
| 2011-12-31 | 426                 | 219     | 295                    | 166     | b.d.*                       | b.d.*   | b.d.*                             | b.d.*   | 64                               | 20      |
| 2012-12-31 | 443                 | 223     | 325                    | 176     | b.d.*                       | b.d.*   | b.d.*                             | b.d.*   | 63                               | 25      |
| 2013-12-31 | 420                 | 212     | 295                    | 163     | b.d.*                       | b.d.*   | b.d.*                             | b.d.*   | 79                               | 33      |
| 2014-12-31 | 409                 | 207     | 307                    | 163     | b.d.*                       | b.d.*   | b.d.*                             | b.d.*   | 79                               | 31      |
| 2015-12-31 | 387                 | 197     | 296                    | 151     | 142                         | 79      | 163                               | 83      | 82                               | 35      |
| 2016-06-30 | 338                 | 184     | 256                    | 137     | 110                         | 67      | 148                               | 82      | 80                               | 35      |

Źródło danych: dane PUP Włocławek

Liczba bezrobotnych i struktura wiekowa wykazują w okresie ostatnich 5 lat tendencję spadkową w ogólnej liczbie bezrobotnych w Gminie Boniewie. Na mniej więcej stałym poziomie utrzymuje się liczba bezrobotnych kobiet w Gminie. Nieznacznie w okresie ostatnich 5 lat zmalała też liczba

długotrwale bezrobotnych na terenie Gminy, a także liczba bezrobotnych do 30 roku życia, co ilustruje poniższy wykres PUP.

**Rys 3. Zmiany w strukturze bezrobocia na terenie Gminy Boniewo**



Źródło danych: dane PUP Włocławek

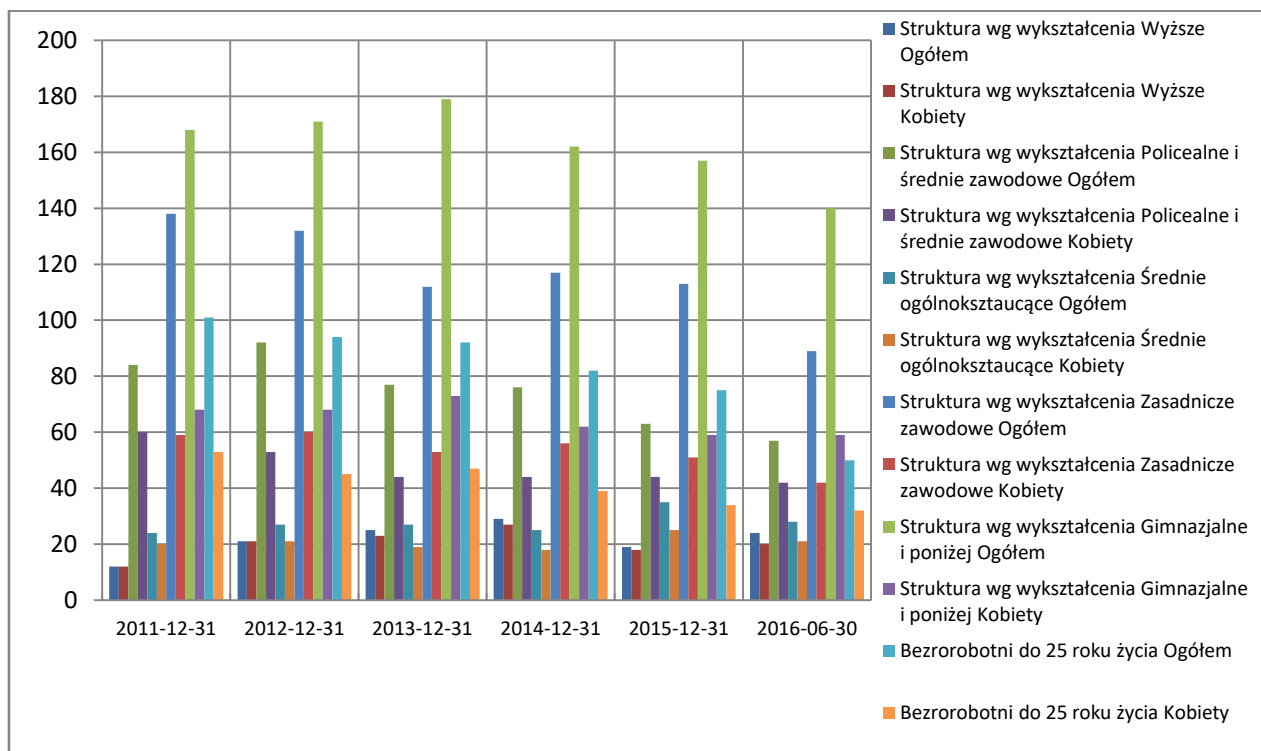
Struktura wykształcenia osób bezrobotnych przedstawia się następująco:

**Tabela 6. Struktura wykształcenia osób bezrobotnych w Gminie Boniewo**

| Stan na:   | Struktura wg wykształcenia |         |                               |         |                          |         |                     |         |                       |         | Bezrobotni do 25 roku życia |         |
|------------|----------------------------|---------|-------------------------------|---------|--------------------------|---------|---------------------|---------|-----------------------|---------|-----------------------------|---------|
|            | Wyższe                     |         | Policealne i średnie zawodowe |         | Średnie ogólnokształcące |         | Zasadnicze zawodowe |         | Gimnazjalne i poniżej |         |                             |         |
|            | Ogół em                    | Kobiety | Ogół em                       | Kobiety | Ogół em                  | Kobiety | Ogół em             | Kobiety | Ogół em               | Kobiety | Ogół em                     | Kobiety |
| 2011-12-31 | 12                         | 12      | 84                            | 60      | 24                       | 20      | 138                 | 59      | 168                   | 68      | 101                         | 53      |
| 2012-12-31 | 21                         | 21      | 92                            | 53      | 27                       | 21      | 132                 | 60      | 171                   | 68      | 94                          | 45      |
| 2013-12-31 | 25                         | 23      | 77                            | 44      | 27                       | 19      | 112                 | 53      | 179                   | 73      | 92                          | 47      |
| 2014-12-31 | 29                         | 27      | 76                            | 44      | 25                       | 18      | 117                 | 56      | 162                   | 62      | 82                          | 39      |
| 2015-12-31 | 19                         | 18      | 63                            | 44      | 35                       | 25      | 113                 | 51      | 157                   | 59      | 75                          | 34      |
| 2016-06-30 | 24                         | 20      | 57                            | 42      | 28                       | 21      | 89                  | 42      | 140                   | 59      | 50                          | 32      |

Źródło danych: dane PUP Włocławek

**Rys. 4. Struktura wykształcenia osób bezrobotnych w Gminie Boniewo**



Źródło danych: dane PUP Włocławek

Jak można zaobserwować w okresie ostatnich kilku lat zmalała liczba osób bezrobotnych z wyższym wykształceniem, najliczniejszą grupę osób bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i podstawowym. Wśród bezrobotnych, z roku na rok, maleje także liczba osób z wykształceniem zawodowym. Wykształcenie jest czynnikiem stymulującym rozwój społeczno-gospodarczy i aktywność ekonomiczną ludności. Wyzwaniem dla Gminy jest dostosowanie lokalnego rynku pracy, wymagań oraz aspiracji i oczekiwań mieszkańców. W przeciwnym razie należy liczyć się z odpływem najlepiej wykształczonej części społeczeństwa do większych ośrodków.

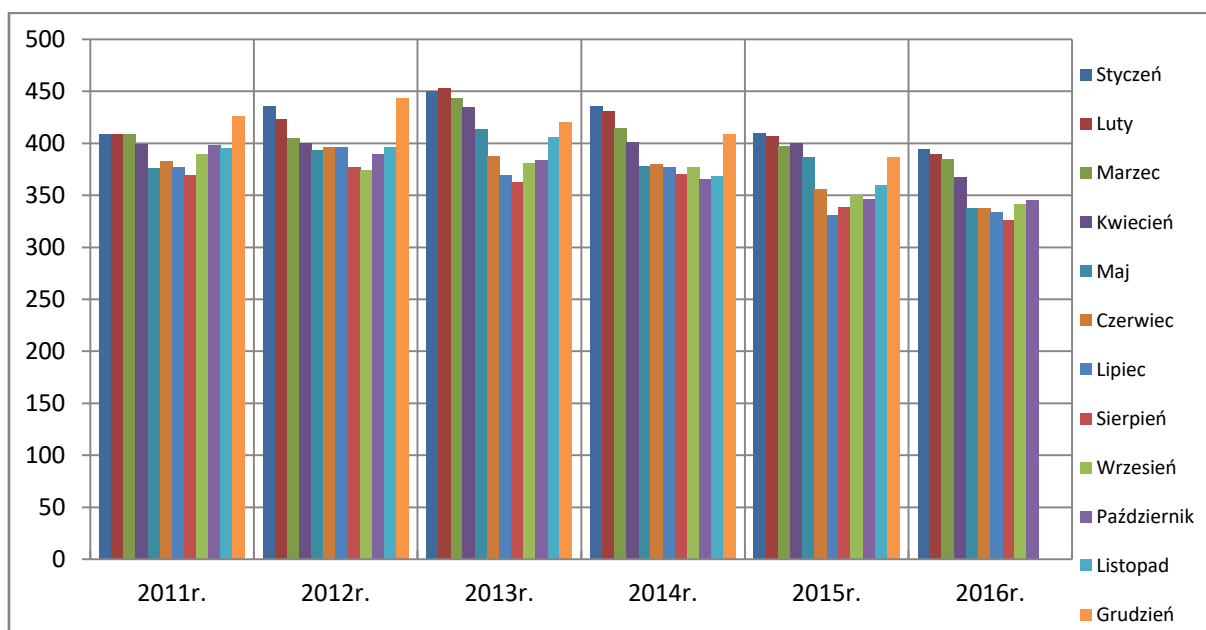
Zjawisko bezrobocia w Gminie Boniewo podlega także zmianom sezonowym w ciągu roku (z uwagi na sezonowość prac i robót). Ilustrują to poniższe dane PUP Włocławek.

**Tabela 7. Liczba bezrobotnych w Gminie Boniewo w układzie miesięcznym danego roku**

| M-c         | Liczba bezrobotnych stan na koniec danego miesiąca |        |        |        |        |        |
|-------------|----------------------------------------------------|--------|--------|--------|--------|--------|
|             | 2011r.                                             | 2012r. | 2013r. | 2014r. | 2015r. | 2016r. |
| Styczeń     | 409                                                | 436    | 450    | 436    | 410    | 394    |
| Luty        | 409                                                | 423    | 453    | 431    | 407    | 389    |
| Marzec      | 409                                                | 405    | 443    | 414    | 397    | 385    |
| Kwiecień    | 399                                                | 400    | 435    | 401    | 400    | 367    |
| Maj         | 376                                                | 393    | 413    | 378    | 387    | 338    |
| Czerwiec    | 383                                                | 396    | 388    | 380    | 356    | 338    |
| Lipiec      | 377                                                | 396    | 369    | 377    | 331    | 334    |
| Sierpień    | 369                                                | 377    | 363    | 370    | 339    | 326    |
| Wrzesień    | 389                                                | 374    | 381    | 377    | 350    | 341    |
| Październik | 398                                                | 389    | 384    | 365    | 346    | 345    |
| Listopad    | 395                                                | 396    | 406    | 368    | 360    | b.d.*  |
| Grudzień    | 426                                                | 443    | 420    | 409    | 387    | b.d.*  |

Źródło danych: dane PUP Włocławek

**Rys. 5. Liczba bezrobotnych w Gminie Boniewo w układzie miesięcznym danego roku**



Źródło danych: dane PUP Włocławek

Korzystnym czynnikiem mającym wpływ na rozwój gospodarczy Gminy jest struktura wiekowa ludności i obserwowana na terenie Gminy rosnąca tendencja związana z przyrostem liczby osób w wieku produkcyjnym 2 126 osób na 3 502 mieszkańców Gminy (stan na dzień 31 grudnia 2015 r.), co daje udział 60,71% w ogóle ludności Gminy Boniewo.

## Pomoc społeczna

Na terenie gminy działa Ośrodek Pomocy Społecznej. Do głównych form opieki społecznej należą świadczenia pieniężne (w tym zasiłki rodzinne), świadczenia rzeczowe oraz poradnictwo specjalistyczne. Głównymi powodami przyznania pomocy społecznej są: ubóstwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, alkoholizm, przemoc w rodzinie, zdarzenia losowe lub sytuacja kryzysowa.

Najczęstszymi powodami korzystania ze świadczeń społecznych są problemy związane z ubóstwem, bezrobociem lub niepełnosprawnością, a także sprawy związane z problemami w sprawach bezradności opiekuńczo-wychowawczych.

**Tabela 8. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Boniewo w latach 2010-2015**

| Świadczenia pomocy społecznej                                      | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 |
|--------------------------------------------------------------------|------|------|------|------|------|------|
| Ubóstwo                                                            | 154  | 170  | 170  | 188  | 173  | 173  |
| Bezrobocie                                                         | 134  | 153  | 147  | 180  | 167  | 152  |
| Niepełnosprawność                                                  | 20   | 17   | 20   | 22   | 18   | 18   |
| Długotrwała lub ciężka choroba                                     | 8    | 9    | 9    | 11   | 6    | 11   |
| Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych                     | 15   | 22   | 22   | 13   | 13   | 13   |
| Alkoholizm                                                         | -    | -    | -    | -    | -    | -    |
| Narkomania                                                         | -    | -    | -    | -    | -    | -    |
| Potrzeba ochrony macierzyństwa                                     | 5    | 12   | 12   | 9    | 6    | 6    |
| Wielodzietność                                                     | 3    | 11   | 11   | 7    | 5    | 5    |
| Bezdomność                                                         | -    | -    | -    | -    | -    | -    |
| Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego | -    | -    | -    | -    | -    | -    |
| Zdarzenia losowe                                                   | -    | -    | -    | -    | -    | -    |
| Przemoc w rodzinie                                                 | -    | -    | -    | -    | -    | -    |

Źródło danych: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Boniewie

**Tabela 9. Świadczenia pomocy społecznej w Gminie Boniewo 2012-2016 r.**

| Świadczenia pomocy społecznej                                               | jednostka | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 |
|-----------------------------------------------------------------------------|-----------|------|------|------|------|------|
| gospodarstwa domowe korzystające ze świadczeń pomocy społecznej             | rodzina   | 340  | 327  | 325  | 325  | 324  |
| osoby w gospodarstwach domowych korzystające ze świadczeń pomocy społecznej | osoba     | 598  | 554  | 554  | 554  | 532  |

Źródło danych: dane GOPS Boniewo

**Tabela 10. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w gminie Boniewo**

| Rodzaj świadczenia pomocy społecznej                               | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 |
|--------------------------------------------------------------------|------|------|------|------|------|
| Ubóstwo                                                            | 170  | 188  | 173  | 173  | 152  |
| Bezrobocie                                                         | 147  | 180  | 167  | 152  | 143  |
| Niepełnosprawność                                                  | 20   | 22   | 18   | 18   | 19   |
| Długotrwała lub ciężka choroba                                     | 8    | 11   | 11   | 11   | 11   |
| Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych                     | 22   | 13   | 13   | 13   | 13   |
| Alkoholizm                                                         | -    | -    | -    | -    | -    |
| Narkomania                                                         | -    | -    | -    | -    | -    |
| Potrzeba ochrony macierzyństwa                                     | 12   | 9    | 6    | 6    | 6    |
| Wielodzietność                                                     | 11   | 11   | 11   | 5    | 6    |
| Bezdomność                                                         | -    | -    | -    | -    | -    |
| Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego | -    | -    | -    | -    | -    |
| Zdarzenia losowe                                                   | -    | -    | -    | -    | -    |
| Przemoc w rodzinie                                                 | -    | -    | -    | -    | -    |

Źródło danych: dane GOPS Boniewo

**Tabela 11. Główne problemy rodzin objętych pomocą społeczną w Gminie Boniewo**

| Problem                                                             | Rok 2012      |                     | Rok 2013      |                     | Rok 2014      |                     | Rok 2015      |                     | Rok 2016      |                     |
|---------------------------------------------------------------------|---------------|---------------------|---------------|---------------------|---------------|---------------------|---------------|---------------------|---------------|---------------------|
|                                                                     | Liczba rodzin | Liczba osób w rodz. | Liczba rodzin | Liczba osób w rodz. | Liczba rodzin | Liczba osób w rodz. | Liczba rodzin | Liczba osób w rodz. | Liczba rodzin | Liczba osób w rodz. |
| Alkoholizm                                                          | -             | -                   | -             | -                   | -             | -                   | -             | -                   | -             | -                   |
| Bezdomność                                                          | -             | -                   | -             | -                   | -             | -                   | -             | -                   | -             | -                   |
| Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych (wielodzietność)   | 7             | 35                  | 13            | 78                  | 13            | 65                  | 13            | 65                  | 13            | 65                  |
| Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych (rodzina niepełna) | 9             | 27                  | -             | -                   | -             | -                   | -             | -                   | --            | -                   |
| Bezradność w sprawach opiekuńczo –                                  | 22            | 68                  | 13            | 78                  | 13            | 65                  | 13            | 65                  | 13            | 65                  |

|                                                           |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |
|-----------------------------------------------------------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|
| wychowawczych                                             |     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |
| Bezrobocie                                                | 147 | 146 | 180 | 538 | 167 | 491 | 152 | 442 | 143 | 425 |
| Długotrwała lub ciężka choroba                            | 18  | 40  | 11  | 41  | 11  | 41  | 11  | 41  | 11  | 41  |
| Kłęska żywiołowa lub ekologiczna                          | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   |
| Niepełnosprawność                                         | 20  | 37  | 22  | 53  | 18  | 39  | 18  | 32  | 19  | 41  |
| Narkomania                                                | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   |
| Potrzeba ochrony macierzyństwa                            | 12  | 63  | 9   | 60  | 6   | 43  | 6   | 43  | 6   | 43  |
| Przemoc w rodzinie                                        | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   |
| Sytuacja kryzysowa                                        | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   |
| Trudności w przystosowaniu po opuszczeniu zakładu karnego | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   |
| Ubóstwo                                                   | 170 | 522 | 188 | 544 | 173 | 533 | 173 | 455 | 152 | 436 |
| Zdarzenia losowe                                          | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   | -   |
| Wielodzietność                                            | 11  | 53  | 7   | 50  | 5   | 37  | 5   | 37  | 6   | 43  |

Źródło danych: dane GOPS Boniewo

## Edukacja

Na terenie gminy Boniewo funkcjonuje szkoła podstawowa i gimnazjum, w których uczy się łącznie 340 dzieci. Uczniowie mają do dyspozycji salę komputerową i pracownię językową (wspólną dla szkoły podstawowej i gimnazjum) oraz salę edukacji wczesnoszkolnej. Uczniowie wiedzę swą poszerzali na zajęciach wyjazdowych: Młyn Wiedzy w Toruniu, skansen wsi kujawsko-dobrzyńskiej w Kłóbce.

Dzieci w wieku 3-5 lat uczęszczają do dwóch oddziałów przedszkola w Boniewie (50 dzieci), dzieci w wieku 5-6 lat do oddziału przy szkole podstawowej (24 dzieci). Udział dzieci objętych opieką przedszkolną w liczbie dzieci w wieku 3-5 lat 54,3. Dzieci uczące się w Gminie Boniewo mają jedno z najlepszych wskaźników dostępności do komputerów w województwie kujawsko-pomorskim. Zgodnie z Raportem diagnostycznym. *Przeprowadzenie diagnozy stanu usług publicznych w 24 gminach woj. kujawsko-pomorskiego*, INSE w Łodzi, 2013 r. wskaźnik ten wynosi średnio 6,5 osoby/1 komputer. Poniżej zestawiono dane dotyczące edukacji przedszkolnej w Gminie Boniewo.

**Tabela 12 . Edukacja przedszkolna w placówkach prowadzonych przez gminę Boniewo**

| Rok szkolny | Przedszkole nr.... |               | Oddziały przedszkolne |               | Razem            |               |
|-------------|--------------------|---------------|-----------------------|---------------|------------------|---------------|
|             | Liczba oddziałów   | Liczba dzieci | Liczba oddziałów      | Liczba dzieci | Liczba oddziałów | Liczba dzieci |
| 2011/2012   | 1                  | 25            | 2                     | 31            | 3                | 56            |
| 2012/2013   | 2                  | 50            | 2                     | 29            | 4                | 79            |
| 2013/2014   | 2                  | 50            | 2                     | 40            | 4                | 90            |
| 2014/2015   | 2                  | 50            | 1                     | 24            | 3                | 74            |
| 2015/2016   | 2                  | 50            | 1                     | 15            | 3                | 65            |

Źródło danych: dane Zespołu Szkół w Boniewie

**Tabela 13. Prognozowane zapotrzebowanie na miejsca edukacji przedszkolnej w latach 2016-2019**

| Rok szkolny | Rok urodzenia |      |      |      |      |      | Razem |
|-------------|---------------|------|------|------|------|------|-------|
|             | 2010          | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 |       |
| 2016/2017   | 21            | 14   | 12   | 8    | -    | -    | 55    |
| 2017/2018   | -             | 25   | 20   | 18   | 7    | -    | 70    |
| 2018/2019   | -             | -    | 27   | 23   | 12   | 5    | 67    |

Źródło danych: dane Zespołu Szkół w Boniewie

**Tabela 14. Miejsca przedszkolne w publicznych jednostkach oświatowych**

| Nazwa                      | Organ prowadzący | Liczba miejsc przedszkolnych | Dostosowanie do wieku |
|----------------------------|------------------|------------------------------|-----------------------|
| Przedszkole Nr.....        | -                | -                            | -                     |
| Przedszkole                | Gmina Boniewo    | 50                           | 3-5 lat               |
| Oddziały przedszkolne..... | Gmina Boniewo    | 25                           | 6 lat                 |
| Razem                      | X                | 75                           | X                     |

Źródło danych: dane Zespołu Szkół w Boniewie

Sytuację w zakresie dostępności edukacji na terenie Gminy ilustrują poniższe zestawienia:

**Tabela 15. Szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły średnie na terenie gminy**

| Rok szkolny | Szkoła Podstawowa | Gimnazjum | r-m |
|-------------|-------------------|-----------|-----|
| 2011/2012   | 235               | 115       | 350 |
| 2012/2013   | 227               | 113       | 340 |
| 2013/2014   | 205               | 121       | 326 |
| 2014/2015   | 222               | 118       | 340 |
| 2015/2016   | 226               | 122       | 348 |

Źródło danych: dane Zespołu Szkół w Boniewie

**Tabela 16. Liczba uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjach w Gminie Boniewo w latach 2012 -2016 (wg stanu na 30 września danego roku)**

| Typ placówki      | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 |
|-------------------|------|------|------|------|------|
| Szkoły podstawowe | 226  | 205  | 221  | 228  | 215  |
| Gimnazja          | 112  | 123  | 117  | 124  | 97   |

Problemem w sferze edukacji Gminy Boniewo analogicznie do innych jednostek samorządu terytorialnego, jest i może w przyszłości być wysokość otrzymywanej z budżetu państwa subwencji oświatowej. Wydatki ponoszone przez gminę na funkcjonowanie oświaty to w pierwszej kolejności płace nauczycieli oraz bieżące utrzymanie i remonty budynków. Z uwagi na fakt, iż Gmina zobligowana jest ponosić powyższe koszty, a wpływy z subwencji oświatowej są niższe niż realne potrzeby utrzymuje się deficyt, który pokrywany jest ze środków własnych samorządu. Oznacza to, że gmina bilansując wydatki na oświatę, zmniejsza m.in. swoją zdolność inwestycyjną. Podział subwencji jest zróżnicowany, zależy od kategorii uczniów, typów i rodzajów szkół oraz stopni awansu zawodowego nauczycieli. Powinien także uwzględniać wielkość klas, zwłaszcza, że docelowo w klasach I-III szkoły podstawowej mają one liczyć nie więcej niż 25 uczniów. W roku 2015 subwencja oświatowa w Gminie kształtowała się na poziomie 3113,8 tys. zł

Pod względem wyników edukacji w Gminie Boniewo zdawalność egzaminu gimnazjalnego z części matematyczno-przyrodniczej – matematyka jest na poziomie porównywalnym z województwem kujawsko-pomorskim (45,07 Gmina), następnie (45,00 województwo kujawsko-pomorskie), a 40,84 (powiat).

#### Ochrona zdrowia

Opieka zdrowotna nad mieszkańcami Gminy Boniewo realizowana jest głównie poprzez Centrum Diagnostyczno-Lecnicze Barska sp. z o.o. Szpital Specjalistyczny Barska NZOZ we Włocławku Ośrodek Zdrowia w Boniewie Poradnia Ogólna. Na terenie Gminy znajduje się również sala rehabilitacyjna. Specjalistyczna opieka zdrowotna oraz leczenie na poziomie szpitalnym realizowane są za pośrednictwem placówek ochrony zdrowia we Włocławku. Uzasadnione jest podnoszenie jakości dostarczanych usług zdrowotnych i zwiększenie ich dostępności dla mieszkańców gminy. Wsparcie infrastruktury zdrowotnej pozwoli na poprawę jakości, zwiększenie dostępności i zmniejszenie dysproporcji w dostępie do specjalistycznych świadczeń opieki zdrowotnej.

**Tabela 17. Liczba placówek ochrony zdrowia w Gminie Boniewo**

| Obszar                                    | Przychodnie<br>lekarskie | Liczba placówek<br>rehabilitacji | Poradnie specjalistyczne |
|-------------------------------------------|--------------------------|----------------------------------|--------------------------|
| Ogółem Gmina                              | 1                        | -                                | -                        |
| Poszczególne<br>miejscowości/<br>Boniewo/ | 1                        | -                                | -                        |

Źródło danych: Urząd Gminy Boniewo

## Bezpieczeństwo

Dane z interwencji straży pożarnej za ostatnie 5 lat w Gminie Boniewo przedstawiają się następująco

Akcje związane z pożarami 2012- 24 , 2013- 6, 2014—9, 2015-21, 2016-

Akcje związane z wichurami 2012- 1, 2013-0, 2014- 1, 2015-3 , 2016-

Inne akcje ratownicze 2012- 7, 2013- 3, 2014- 3, 2015- 4 , 2016 -

## SFERA GOSPODARCZA

### Gospodarka

Według CEIDG na terenie Gminy Boniewo ujęto 106 wpisów działalności gospodarczej (stan na 31 grudnia 2016 roku). Poniżej zestawiono przedsiębiorców wpisanych dla miejsca zamieszkania przedsiębiorcy na terenie Gminy Boniewo pod względem rodzaju wykonywanej działalności:

**Tabela. 18.Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD 2007 w 2015 r. w Gminie Boniewo**

| Sekcja PKD                                                                     | Liczba podmiotów |
|--------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| Sekcja A – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo                          | 14               |
| Sekcja B – górnictwo i wydobywanie                                             | 0                |
| Sekcja C – przetwórstwo przemysłowe                                            | 9                |
| Sekcja D – wytwarzanie i zaopatrywanie w en. elektryczną, gaz, parę wodną itp. | 0                |
| Sekcja E – dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja      | 1                |
| Sekcja F – budownictwo                                                         | 19               |
| Sekcja G – handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych         | 37               |
| Sekcja H – transport i gospodarka magazynowa                                   | 6                |
| Sekcja I – dział. związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi       | 2                |
| Sekcja J – informacja i komunikacja                                            | 1                |
| Sekcja K – działalność finansowa i ubezpieczeniowa                             | 5                |
| Sekcja L – dział. związana z obsługą rynku nieruchomości                       | 0                |
| Sekcja M – dział. profesjonalna, naukowa i techniczna                          | 3                |
| Sekcja N – dział. w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca   | 3                |

|                                                                                                                       |   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| Sekcja O – administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabez. społ.                                        | 0 |
| Sekcja P - edukacja                                                                                                   | 1 |
| Sekcja Q – opieka zdrowotna i pomoc społeczna                                                                         | 2 |
| Sekcja R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją                                                       | 1 |
| Sekcja S, T, U – pozostała działalność; gosp. domowe zatrudniające pracowników; organizacje i zespoły eksterytorialne | 2 |

Źródło danych: *opracowano na podstawie danych GUS 2015 r.*

Poniżej zilustrowano strukturę ogółem przedsiębiorstw działających na terenie Gminy Boniewo (według własności)

**Tabela 19. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru regon gmina ogółem**

| Podmioty wg sektorów własnościowych               | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 |
|---------------------------------------------------|------|------|------|------|------|
| Gmina ogółem                                      |      |      |      |      |      |
| w tym                                             |      |      |      |      |      |
| Sektor publiczny                                  |      |      |      |      |      |
| Sektor prywatny                                   | 90   | 92   | 93   | 92   | 94   |
| osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą | 90   | 92   | 93   | 92   | 94   |
| spółki handlowe                                   |      |      |      |      |      |
| Spółdzielnie                                      | -    | -    | -    | -    | -    |
| Fundacje                                          | -    | -    | -    | -    | -    |
| stowarzyszenia i organizacje społeczne            | 11   | 11   | 11   | 11   | 11   |

Źródło danych: *opracowano na podstawie danych Urzędu Gminy Boniewo*

Struktura przedsiębiorstw funkcjonujących na przedmiotowym terenie Gminy Boniewo była w 2016 roku zbliżona do struktury podmiotów w województwie kujawsko-pomorskim i w Polsce - przeważają sekcje F (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) i G (budownictwo), stanowiąc odpowiednio 34,91% i 17,92% wszystkich zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. Znaczny udział mają również sekcje: A (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo) 13,21% podmiotów gospodarczych. Najwięcej podmiotów gospodarczych z sekcji A znajduje się na obszarach wiejskich gminy Lubraniec i Izbica Kujawska. Także sekcje C (przetwórstwo przemysłowe) 8,49% oraz H (transport i gospodarka magazynowa) 5,65 % i sekcja K (działalność finansowa i ubezpieczeniowa) 4,72 % wszystkich zarejestrowanych przedsiębiorstw.

Wśród największych firm i przedsiębiorstw, które zlokalizowały swoją siedzibę na terenie Gminy Boniewo znajdują się m.in.:

- „Gramet” Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Zakład Produkcyjny Zbigniew Grabowski, Przemysław Grabowski, producent wyrobów stalowych,
- Przedsiębiorstwo Handlowe „SOMIR” Sp. z o. o.; handel: nawozami, środkami ochrony roślin, węglem, prowadzenie skupu zbóż, rzepaku i kukurydzy od indywidualnych wytwórców, świadczenie usług w zakresie transportu ciężarowego,
- P.P.H.U. „ALS” s. c. Samotyja Bożena, Marek Samotyja, P.P.U.H. „AB” s. c. Samotyja Bożena, Andrzej Florkowski, produkcja pieczywa, świeżych wyrobów ciastkarskich i ciastek,
- Centrum Diagnostyczno-Lecznicze „BARSKA” Sp. z o. o., Szpital Specjalistyczny Barska Włocławek, Przychodnia Boniewo, przychodnia lekarska,
- Bank Spółdzielczy oddział w Boniewie,
- Poczta w Boniewie.

Oprócz firm wymienionych w powyższej tabeli na terenie Gminy Boniewo funkcjonuje również wiele innych podmiotów świadczących usługi dla mieszkańców. Są to m.in. szkoły, Urząd Gminy, GOPS i inne.

Z uwagi na rolniczy charakter Gminy Boniewo i zasoby oraz potencjały związane z dostępnością obszarów i terenów oraz bazy surowcowej, preferowanymi profilami produkcji na tych terenach są inwestycje w rozwój gospodarstw specjalistycznych i wsparcie rozwoju branży rolno-spożywczej, a także usług związanych z sektorem. Rozwój przedsiębiorczości na terenie Gminy związany jest z zapewnieniem usług dla mieszkańców. Należy prowadzić działania zwiększające aktywność mieszkańców do zakładania własnych firm poprzez doradztwo i szkolenia oraz wspierać rozwój przedsiębiorczości związanej z branżą rolniczą i przetwórczą.

Natomiast sporządzenie kompleksowej oferty terenów inwestycyjnych w obszarze gminy stanowi ważne narzędzie w zakresie pozyskiwania inwestorów oraz kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej i polityki inwestycyjnej w sferze społecznej, infrastruktury ekonomicznej i technicznej.

## SFERA TECHNICZNO-ŚRODOWISKOWA

Funkcjonalną infrastrukturę techniczną Gminy Boniewo tworzą sieci: komunikacyjna, wodno-ściekowa.

## Gospodarka wodno-ściekowa w Gminie Boniewo

Stan gospodarki wodnej w Gminie Boniewo przedstawia się następująco:

Długość sieci wodociągowej na terenie Gminy to 119,3 km, która obsługuje 83,7% mieszkańców.

Gmina Boniewo posiada 7,8 km sieci kanalizacyjnej obsługującej 13,9% mieszkańców.

Udział ludności korzystającej z instalacji wodociągowej oraz kanalizacyjnej w Gminie Boniewo przedstawia się następująco:

**Tabela 20. Mieszkańcy korzystający z instalacji w % ogółu ludności Gminy Boniewo**

| Wodociąg |      | Kanalizacja |      | Gaz  |      |
|----------|------|-------------|------|------|------|
| 2005     | 2013 | 2005        | 2013 | 2005 | 2013 |
| %        | %    | %           | %    | %    | %    |
| 82,0     | 83,7 | 11,2        | 13,9 | 0,0  | 0,0  |

Źródło danych: opracowano na podstawie danych GUS i PGN Gminy Boniewo, 2016 r.

W zakresie zużycia i zaopatrzenia w wodę za pomocą sieci wodociągowej oraz gospodarki wodno - ściekowej w Gminie sytuacja przedstawia się następująco:

**Tabela 21. Długość sieci wodociągowej i zużycie wody w Gminie Boniewo**

| Długość czynnej sieci rozdzielczej |       | Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca |                |
|------------------------------------|-------|---------------------------------------------------------------|----------------|
| 2005                               | 2013  | 2005                                                          | 2013           |
| km                                 | km    | m <sup>3</sup>                                                | m <sup>3</sup> |
| 116,0                              | 119,3 | -                                                             | 26,6           |

Źródło danych: opracowano na podstawie danych GUS i PGN Gminy Boniewo, 2016 r.

**Tabela 22. Długość sieci kanalizacyjnej i odprowadzone ścieki w Gminie Boniewo**

| Długość czynnej sieci kanalizacyjnej |      | Ścieki odprowadzone |                  |
|--------------------------------------|------|---------------------|------------------|
| 2005                                 | 2013 | 2005                | 2013             |
| km                                   | km   | dam <sup>3</sup>    | dam <sup>3</sup> |
| 7,8                                  | 7,8  | 5,0                 | 15,0             |

Źródło danych: opracowano na podstawie danych GUS i PGN Gminy Boniewo, 2016 r.

Na terenie Gminy znajduje się oczyszczalnia ścieków o średniej dobowej przepustowości 135 m<sup>3</sup>. Na obszarach nie objętych systemem kanalizacyjnym, ścieki sanitarne gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych (szambach).

### **Gospodarka energetyczna i zaopatrzenie w ciepło i gaz w Gminie Boniewo**

Zaopatrzenie w wodę odbywa się ze studni głębinowych oraz płytkich studni kopanych. Gminne ujęcie wody zlokalizowane jest w miejscowości Osiecz Mały i jest obecnie modernizowane. Gmina Boniewo jest w 100 % zwodociągowana. W planach połączenie z wodociągami gmin sąsiednich umożliwiającymi korzystanie w sytuacji awaryjnej. Gmina posiada gminną oczyszczalnię ścieków w miejscowości Boniewo. Skanalizowana jest wieś Boniewo. Gmina wybudowała 317 przydomowych oczyszczalni na indywidualnych posesjach oraz dwie zbiorcze. W 2015 roku zostanie oddana do użytku kolejna oczyszczalnia zbiorcza w m. Kaniewo. Kolejne powstaną w latach następnych w miarę posiadanych środków finansowych. W planach modernizacja gminnej oczyszczalni ścieków, budowa indywidualnych oczyszczalni oraz sieci kanalizacyjnej.

Gmina Boniewo jest zaopatrywana w energię elektryczną dzięki następującym liniom elektroenergetycznym:

- WN – 110 kV,
- SN – 15 kV,
- nN – 0,4 kV

Przez obszar gminy Boniewo przebiegają następujące linie energetyczne wysokiego napięcia:

- 110 GPZ Konin-GPZ Włocławek Lakiery z odgałęzieniami:
- 110 kV do GPZ Lubraniec (rejon wsi Grójec)
- 110 kV do GPZ Kaliska (rejon wsi Otmianowo)

Na terenie Gminy znajdują się także elektrownie wiatrowe :

- elektrownia wiatrowa w miejscowości Boniewo działka numer 85/2, typu VESTAS V 52/850 KW o wysokości 60 m. sztuk -1. Poziom hałasu 44,9 dB(A)
- elektrownia wiatrowa w miejscowości Lubomin Leśny działki numer 52 i 46/2 typu ENERCCON o mocy 600 KW. Poziom hałasu 45 dB(A).
- maszt telefonii cyfrowej operatora sieci T-mobile w m. Otmianowo działka numer 229/2 o wysokości 52,0 m, stacja bazowa PTC; 3 anteny sektorowe Kathrein, 3 anteny radiolinii.

Zaopatrzenie w ciepło opiera się na indywidualnych źródłach ciepła. dominują indywidualne systemy zaopatrzenia w ciepło wykorzystujące nośniki energii w postaci paliw stałych (przede wszystkim

węgiel kamienny, miał węglowy, drewno i odpady z drewna). Kotłownie te nie tworzą zintegrowanego systemu ciepłowniczego.

Zaopatrzenie w ciepło odbywa się także poprzez kotłownie administrowane przez gminę -

- Urząd Gminy w Boniewie : piec olejowy typ N – 3 o mocy 58 KW zbiorniki o pojemności 2 tys. litrów,
- Zespół Szkół Gminnych w Boniewie : dwa kotły na paliwo stałe Q MAX 200 prod. Heiztechnik,
- budynki komunalne - kotłownie indywidualne opalane paliwem stałym/węglem/.

Zaopatrzenie w gaz: zgodnie ze „*Studium Możliwości Rozwoju Gazyfikacji (byłego) Województwa Włocławskiego*” istnieje możliwość zgazyfikowania gazem przewodowym gminy Boniewo od gazociągu wysokoprężnego systemu krajowego DN 500 Włocławek-Odolanów. Obecnie dla potrzeb gospodarstw domowych wykorzystywany jest gaz butlowy. Rada Gminy podjęła uchwałę o gazyfikacji gminy Boniewo.

### Gospodarka odpadami

Gmina Boniewo korzysta z PSZOK-u na zasadzie zawartego porozumienia z gminą Chocień. Gmina Boniewo nie posiada składowiska odpadów. Na terenie gminy Boniewo obowiązuje selektywne zbieranie i odbiór odpadów komunalnych i zapewnienie odpowiedniego poziomu recyklingu, jak i również ograniczenia masy odpadów kierowanych do składowania tzw. suchą frakcję odpadów komunalnych, jak papier, tektura, gazety, czasopisma, książki itp. opakowania ze szkła, opakowania z tworzyw sztucznych, opakowania z metali, opakowania wielomateriałowe np. po sokach czy mleku itp., zbierane są selektywnie i gromadzone w odpowiednio opisanych żółtych i zielonych workach foliowych dostarczanych przez firmę, wyłonioną w drodze przetargu.

## SFERA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA

### Komunikacja

Układ komunikacyjny stanowi szkielet układu przestrzennego. Służy zarówno mieszkańcom jak też przejeżdżającym tranzytem przez obszar Gminy. System komunikacji i gminy składa się wyłącznie z sieci dróg kołowych. Teren Gminy Boniewo łączy się z zewnętrznym układem komunikacyjnym regionu za pomocą sieci dróg powiatowych i wojewódzkich, a następnie krajowych.

**Tabela 23. Drogi publiczne na terenie Gminy Boniewo na koniec 2016 roku**

| Kategoria drogi                | Długość (km) | utwardzone (km) | nietwardzone (km) |
|--------------------------------|--------------|-----------------|-------------------|
| Drogi gminne                   | 128,974      | 65,936          | 63,038            |
| Drogi powiatowe                | 29,748       | 29,748          | -                 |
| Drogi wojewódzkie              | -            | -               | -                 |
| Drogi krajowe (bez autostrady) | -            | -               | -                 |
| Autostrady                     | -            | -               | -                 |

Źródło danych : Urząd Gminy Boniewo ,Zarząd Dróg z/s Jarantowice.

Drogi gminne w Gminie Boniewo mają łączną długość równą 129 km (nawierzchnia utwardzona dotyczy 66 km), co stanowi 51,16% wszystkich dróg gminnych. Wszystkie drogi powiatowe o długości 29,7 km posiadają nawierzchnię asfaltową. Podstawowym środkiem komunikacji zbiorowej gminy jest PKS za pomocą którego można dojechać do m.in. Włocławka. Gminę obsługują linie autobusowe, zbiegające się miejscowości Boniewo.

Dostęp do układu komunikacyjnego o randze krajowej i regionalnej zapewniają gminie drogi powiatowe (5) o długości 29,7 km i nawierzchni utwardzonej (asfalt).

**Tabela 24. Przebieg dróg powiatowych na terenie Gminy Boniewo**

| Lp. | Nr drogi powiatowej | Przebieg na terenie Gminy Boniewo |
|-----|---------------------|-----------------------------------|
| 1.  | 2914                | Lubraniec-Boniewo-Cetty           |
| 2.  | 2915                | Lubraniec-Smogorzewo-Otmianowo    |
| 3.  | 2923                | Kłobiasz-Szczytno                 |
| 4.  | 2929                | Osiecz wielki-Chodecz             |
| 5.  | 2931                | Izbica Kujawska-Boniewo-Borzynie  |

Źródło danych: Zarząd Dróg z/s Jarantowice.

Skomunikowanie Gminy wiąże się z powiązaniem z drogami wyższego rzędu:

- droga krajowa nr 1 Gdańsk – Cieszyn w odległości około 30 km
- autostrada A-1 (północ – południe) – projektowana z węzłem Kowal
- autostrada A-2 (wschód – zachód) projektowana z węzłem Koło ( woj. wielkopolskie)
- linie kolejowe: Śląsk – Porty (przez gm. Piotrków Kuj.), Piła – Kutno (przez gm. Włocławek. Chocień, Lubień Kuj.), które mogą mieć znaczenie dla rozwoju gminy Boniewo.

## Środowisko naturalne

### Zasoby wodne

Wody powierzchniowe zajmują obszar 105 ha tj. 1,4% powierzchni ogólnej, w tym Jezioro Grójeckie - 25,3 ha (ciekawy element krajobrazu Gminy, położone wśród pól, o częściowo zadrzewionym brzegu) i Łąki Zwiastowe - 10,4 ha, Jezioro Ługowskie - 67,7 ha (administracyjnie położone w gminie Chocień), do którego przylegają grunty gminy Boniewo. Przeważająca część obszaru gminy należy do zlewni Wisły i odwadniana jest przez dopływy Zgłowiączki: Chodeczka i Kociniec.

Wody powierzchniowe występują tu jako niewielkie stawy, sadzawki, zbiorniki śródpolne, powstałe pod wpływem działalności człowieka, rzadziej w sposób naturalny. Sieć rzeczna z uwagi na dział wodny stanowią otwarte rowy melioracyjne i niewielkie rzeczki Chodeczka oraz Kociniec będące dopływami większych rzek.

### Formy ochrony przyrody:

Na terenie Gminy w zespole parkowo -dworskim Osieczu Wielkim znajduje się Grodzisko

– owalny półwysep otoczony stawem podmokłym w kształcie księżyca wpisany do Rejestru zabytków.

Brak jest parków krajobrazowych, rezerwatów przyrody, obszarów NATURA 2000, pomników przyrody, użytków ekologicznych.

## Mieszkalnictwo

Dane o liczbie mieszkań komunalnych, wspólnotach mieszkaniowych i spółdzielniach

**Tabela 25. Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne w Gminie Boniewo**

| Rodzaj instalacji                    | % mieszkań wyposażonych w instalacje techniczno-sanitarne |      |
|--------------------------------------|-----------------------------------------------------------|------|
|                                      | 2012                                                      | 2016 |
| wodociąg                             | 100                                                       | 100  |
| łazienka                             | 30                                                        | 51   |
| centralne ogrzewanie<br>indywidualne | 20                                                        | 50   |
| gaz sieciowy                         | -                                                         | -    |

Źródło danych: *Urząd Gminy Boniewo*

### Turystyka i infrastruktura sportowa

a/ zasoby infrastruktury turystyczno-technicznej gminy Boniewo to tereny znajdujące się wokół jezior: Grójeckiego i Ługowskiego (walory krajobrazowe, czyste i zdrowe powietrze). Zasoby znajdujące się na tych terenach mogą stanowić czynnik rozwoju gminy. Celem pełnego wykorzystania wymienionych zasobów jest prowadzenie szerokiej promocji oraz stworzenie odpowiedniej bazy noclegowej, gastronomicznej, komunikacyjnej, itp. Obecnie gmina nie posiada w/w infrastruktury.

b/ szlaki turystyczne- aktualnie na terenie gminy znajduje się jeden szlak turystyczny dł. 2,6 km Lubomin Rządowy-Grójec ujęty jako szlak rowerowo-pieszy w Polskim Towarzystwie Turystyczno Krajobrazowym. Na długości szlaku znajduje się kaplica św. Krzyża, piękne lasy, bezpośrednio połączenie do jez. Grójec.

c/ obiekty sportowe:

- hala widowiskowo-sportowa z widownią na 150 miejsc oraz siłownią
- siłownia zewnętrzna
- boisko ORLIK - boisko do piłki nożnej oraz wielofunkcyjne z zapleczem socjalnym
- gminne boisko sportowe w miejscowości Boniewo,
- wiejskie boiska sportowe do piłki siatkowej i koszykowej z parkingiem przystosowany do samochodów osobowych oraz autobusów,
- plac zabaw w miejscowości Boniewo oraz Lubomin dla najmłodszych

## PODSUMOWANIE WYNIKÓW DIAGNOZY REWITALIZACJI GMINY BONIEWO

**1. Specyfiką obszaru Boniewo jako obszarów wiejskich jest:**

- rozproszenie obszarów zdegradowanych
- trudność ze wskazaniem miejsca nawarstwiania się problemów społecznych i negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych.

W ramach każdego z analizowanych sołectw – chociaż w zróżnicowanym natężeniu - wykazujące podobieństwo czynniki dotyczące stopnia zabudowania, form użytkowania gruntów, cech przestrzeni.

Jednostką strukturalną największą pod względem liczby ludności jest obszar miejscowości Boniewo.

**2.** Na terenie Gminy Boniewo występują negatywne zjawiska społeczne, takie jak:

- bezrobocie,
- ubóstwo,
- niski poziom edukacji lub kapitału społecznego,
- niewystarczający poziom uczestnictwa lokalnej społeczności w życiu publicznym i kulturalnym.

**3.** Podstawowe problemy w poszczególnych sferach dotyczą:

1. Sfera społeczna

- bezrobocie
- ubóstwo
- alkoholizm

2. Sfera funkcjonalno-przestrzenna

- jakość terenów publicznych (w tym budynków użyteczności publicznej)
- stan infrastruktury technicznej
- jakość dróg
- system oświetlenia ulic i budynków publicznych
- stan połączeń komunikacyjnych

3. Sfera gospodarcza

- stan gospodarki (liczba podmiotów, ocena potencjału gospodarczego)

4. Sfera funkcjonalno-przestrzenna i środowiskowa

- występowanie przestrzeni zdegradowanych w niektórych sołectwach
- dzikie wysypiska
- zanieczyszczenie wód
- niska świadomość ekologiczna

Szczegółowe zestawienie problemów społecznych i gospodarczych oraz infrastrukturalnych zawarto w załączonych do Diagnozy raportach z konsultacji społecznych w trakcie procesu rewitalizacji. Raport wykazuje główne czynniki problemowe dla rozwoju Gminy w podziale na sołectwa i sfery funkcjonowania Gminy. Poszczególne zjawiska problemowe zostały usystematyzowane w Raporcie

według skali ich występowania na terenie danego sołectwa oraz w wyniku sumowania wskazań Ankiety rewitalizacji mieszkańców Gminy Boniewo.

Na podstawie zidentyfikowanych głównych problemów społecznych i gospodarczych w Gminie Boniewo dokonano analizy wskaźnikowej i wyboru obszarów zdegradowanych i rewitalizacji dla Programu Rewitalizacji dla Gminy Boniewo na lata 2017-2023.